

ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ ΣΤΑΛΑΓΜΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΖΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ: Της τύχης σταλαγμός
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Φωτεινή Αζαμοπούλου
ΣΕΙΡΑ: Ελληνική λογοτεχνία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαριάννα Σωκράτους
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Φωτεινή Αζαμοπούλου
Copyright © 2026 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5713-93-5

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικός αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr

Φωτεινή Αζαμοπούλου

ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ ΣΤΑΛΑΓΜΟΣ

Εκδόσεις Έξη

Θέλω τύχης σταλαγμόν ή φρενών πίθον
(Προτιμώ μια σταλαγματιά τύχης
παρά ένα πιθάρι μυαλά)
Μένανδρος

Σήμερα ο Πιέρος ξύπνησε προτού λαλήσει ο πετεινός, με διάθεση ανεβασμένη, αν και οι διακοπές του λάμβαναν τέλος. Θα πεταγόταν με το φεριμπότ απέναντι στην Κυλλήνη κι ύστερα θα έπαιρνε το πρώτο λεωφορείο για Πύργο. Από εκεί, από το στρατόπεδο της ΣΕΤΤΗΛ, θα παραλάμβανε το πολυπόθητο απολυτήριο του στρατού. Αυτό που ένιωθε ήταν χαρά. Και ανακούφιση συνάμα. Γιατί πλέον θα κυνηγούσε τα όνειρα που από ανάγκη διέκοψε λόγω της στρατιωτικής του θητείας. Το μόνο που τον εκνεύριζε αυτό το αγουροξυπνημένο και αισιόδοξο πρωινό ήταν η έλλειψη του αυτοκινήτου του. Φυσικά, θα μπορούσε να δανειστεί της μητέρας ή του πατέρα του. Αλλά δεν το ήθελε! Ήταν και τα δύο αρχαία, ειδικά της μάνας του, που δεν το κινούσε σχεδόν ποτέ, παρατημένο από χρόνια στο νησί.

Το δικό του, η Alfa Romeo του, ήταν μοναδική, μα τη γρατζούνισε τις προάλλες σε μια στροφή και δεν ήθελε να τη σεργιανάει τσαλακωμένη. Την είχε τρεις ημέρες στο συνεργείο -το παρατράβηξε ο μάστορας, επειδή περίμενε, λέει, το γνήσιο ανταλλακτικό. Δεν βαριέσαι, ας έκανε μια φορά ό,τι ο πολύς ο κόσμος, θα μετακινούνταν με τη συγκοινωνία. Να απολαύσει σαν επιβάτης τη διαδρομή.

Ήταν Σεπτέμβρης και το λιμάνι της Ζακύνθου έσφυζε ακόμα από ζωή. Ανέκαθεν τον εκνεύριζαν οι ουρές. Οι γέροντες είχαν άγια υπομονή, μα εκείνος αδυνατούσε να σταθεί ακίνητος σε μια μεριά. Ευτυχώς σήμερα, στο άγριο χάραμα, δεν θ' αντιμετώπιζε στριμωξίδια, και πράγματι, σαν έφτασε η ώρα, ανέβηκε στο καράβι αμέσως.

Στο σύντομο θαλασσινό ταξίδι, το Ιόνιο απλωνόταν μπροστά του ιδιαίτερα φιλικό, γαλήνιο. Πεθύμισε μια βουτιά, σαν να του είχε λείψει, παρ' όλο που τις τελευταίες τρεις εβδομάδες, όσο διαρκούσε δηλαδή η στρατιωτική του άδεια, δεν έκανε άλλη δουλειά από το να βουτάει σε κάθε παραλία του νησιού τους, μα ανέκαθεν ήταν σε όλα του αχώρταγος.

Η Κυλλήνη, αν εξαιρέσεις το λιμάνι της, έμοιαζε έρημη, ακατοίκητη. Περίμενε είκοσι λεπτά στο ΚΤΕΛ για να πάρει το λεωφορείο για Πύργο. Ήπие τον τρίτο καφέ της ημέρας και μιλούσε ακατάπαυ-

στα στο κινητό του. Τέλος της εβδομάδας θ' ανέβαινε στη βάση του, στη Γλυφάδα, για να αναθερμάνει τις φοιτητοπαρέες του, θηλυκές και μη.

Όταν, επιτέλους, επιβιβάστηκε στο λεωφορείο, κάθισε στο μπροστινό άδειο κάθισμα. Ο εισπράκτορας του έκοψε το εισιτήριο και ο Πιέρος κοίταξε ανυπόμονα το ρολόι του. Το λεωφορείο θα περνούσε σχεδόν από κάθε χωριό, αλλά σε περίπου μία με μιάμιση ωρίτσα θα βρισκόταν στην υπηρεσία του και θα ξεμπέρδευε. Άμα φυσικά πάταγε γκάζι αυτός ο ανάξιος στο τιμόνι οδηγός, που σερνόταν σαν τη χελώνα... Από την άλλη, σκεφτόταν πως δεν είχε κανένα λόγο να βιαστεί. Λες και κακοπέρασε στον στρατό! Με τα ανάλογα βύσματα την είχε περάσει ζάχαρη.

Έβαλε τ' ακουστικά του ψάχνοντας για έναν ραδιοφωνικό σταθμό της προκοπής, μιας και τα τραγούδια που είχε βάλει ο οδηγός στα μεγάφωνα ήταν πολύ σπαραξικάρδια για τα γούστα του. Ωστόσο, όλο παράσιτα έπιανε. Και το κουβεντολόι που είχαν πιάσει οι δυο γυναίκες που κάθονταν στο πίσω κάθισμα, του τριβέλιζε τα τύμπανα.

Ο Ιησούς Χριστός, ηρέμησε, τζόγια μου, νουθετούσε τον εαυτό του, δεν ξέρανε ούλοι να μουγκαθούνε για να μη χολασκά η αφεντιά σου.

Χαμογέλασε με τη ντοπιολαλιά της Ζακύνθου, που τη λάτρευε, και γελούσε η καρδιά του όπου την

άκουγε, και φυσικά την αναπαρήγαγε κι ο ίδιος τακτικά σε πλείστες περιστάσεις. Τρελές φάσεις κι ευθυμίες είχαν ζήσει εξαιτίας της στο Πανεπιστήμιο.

Είδε κι απέιδε με την προσπάθειά του να βρει έναν ραδιοφωνικό σταθμό, οπότε στο τέλος έκλεισε το κινητό του. Σ' ελάχιστα δευτερόλεπτα έκλεισε και τα μάτια του. Μα με όλο αυτό το «μπούρου μπούρου μπούρου» που ακουγόταν από πίσω του, πώς να ησυχάσει! Τουναντίον, τέντωσε τα αφτιά του κι επικεντρώθηκε στη συζήτηση των δύο γυναικών, γιατί ξαφνικά άρπαξε ένα όνομα, που δεν ήταν άλλο από του πατέρα του. Νύσος Τομαζέλλης, ο ονομαστός δικηγόρος των Αθηνών. Ναι, δεν χώραγε αμφιβολία! Αυτές οι δυο γυναίκες, γύρω στα τριάντα πέντε με σαράντα, που είχαν επιβιβαστεί μαζί του στην Κυλλήνη, αναφέρονταν στον πατέρα του με λόγια ηχηρά και κάπως... καυστικά. Και τι δεν έλεγε το στόμα τους! Του Πιέρου του έπεσαν τα μούτρα. Αν είχαν ιδέα ποιος καθόταν μπροστά τους, θα τα ξεστόμιζαν, άραγε, όλα αυτά; Έβαλε τα γυαλιά του ηλίου του και στράφηκε διακριτικά ν' ανιχνεύσει στα πρόσωπά τους ένα τόσο δα αναγνωρίσιμο χαρακτηριστικό. Μα του ήταν άγνωστες, παντελώς! Ωστόσο, στο σημειωματάριο του μυαλού του κατέγραφε ονόματα, χωριά και γωνίτσες που έδειχνε να τους αφορούν... σαν οικογένεια.

Για πότε φτάσανε στον Πύργο, ούτε που το κατάλαβε. Σαν να τον είχαν δέσει με ένα αόρατο σχοινί, κατέβηκε απ' το λεωφορείο και, αντί να πάρει κατηφορικά τον δρόμο για τη ΣΕΤΤΗΛ, ακολούθησε τις δυο κυρίες που επιβιβάστηκαν σε ένα άλλο λεωφορείο με τελικό προορισμό την Κυπαρισσία. Μπορεί και την Καλαμάτα. Θολή η όρασή του από τη σύγχυση, και ο ήλιος που γυάλιζε πάνω στη φωτεινή επιγραφή του λεωφορείου, την επιδείνωνε. Δεν είχε, όμως, σημασία.

«Ένα εισιτήριο για το τέρμα», ψέλλισε στον εισπράκτορα.

Σε όλη τη διαδρομή σκεφτόταν, έστυβε το μυαλό του. Απέκλειε το γεγονός να τον γνώριζαν, δεν έπιασε πλάγιες ματιές, το ύφος τους ήταν ανυποψίαστο. Συνέχιζαν την κουβέντα τους, η οποία καταμαρτυρούσε τα παράδοξα συμβάντα που έλαβαν χώρα παλαιότερα, πριν τη δική του γέννηση. Να, τώρα περνούσαν από το επίμαχο τοπωνύμιο που ανέφεραν στην κουβέντα τους, το οποίο ήταν αμφίβολο αν υπήρχε καν στον χάρτη. Οι δυο γυναίκες, αφού πρώτα του κατέδειξαν ερήμην τους ένα φτωχικό σπιτάκι πάνω απ' τη δημοσιά, σε μια στροφή, κατέβηκαν στο μεθεπόμενο χωριό, μα ο Πιέρος, φουρτουνιασμένος, ξύπνησε απ' τον λήθαργο της σκέψης του κι εκτινάχτηκε απ' το κάθισμά του στην

Κυπαρισσία. Στο τέρμα! Τόσο πολύ είχαν παγώσει τα εσώψυχά του με όσα άκουσε. Τόσο πολύ τρώμαζαν τα μάτια του και ίδρωσαν τ' αφτιά του.

Σαν κατέβηκε στην πανέμορφη μεσσηνιακή πόλη, άρχισε να περιπλανιέται δίχως ουσιαστικό προορισμό στους δρόμους. Ήθελε να περπατήσει... να περπατήσει σ' όλη την Πελοπόννησο, να φύγει, να χαθεί. Ευτυχώς, έβαλε μπροστά τη λογική του. Τι θα γινόταν με το απολυτήριο του στρατού; Δεν ήθελε να φάει καμιά καμπάνα την τελευταία μέρα. Είχε μόλις μια ώρα προθεσμία να εμφανιστεί εγκαίρως στη μονάδα του.

Αμέσως κάλεσε ένα ταξί. Σε πενήντα οκτώ λεπτά περνούσε την πύλη τον στρατώνα. Ο εγκέφαλός του θολωμένος. Όλα τα έκανε μηχανικά. Χαιρετούσε και μιλούσε στους ανώτερους του και στους κολητούς του φαντάρους, αλλά στην ουσία ήταν σαν να μην τους έβλεπε. Τα μάτια της ψυχής του είχαν ξεστρατίσει. Τι έβλεπαν; Άσ' το καλύτερα.

Πιέρο, το κεφάλι ψηλά και τράβα! προσπάθησε να αυτοπαρηγορηθεί.

Μα τι ακριβώς συνέβη σήμερα; Σε μια σύντομη, μοιραία διαδρομή, έμελλε η μοίρα να τον βάλει να σταθεί μπροστά σε έναν καθρέφτη και να μην αναγνωρίζει καν το είδωλό του. Τι ήταν αυτό, τύχη ή ατυχία; Αδυνατούσε να το χαρακτηρίσει. Ένα «για-

τί» μονάχα του κατέτρωγε τα σωθικά.

Γιατί, ρε φίλε, να τρακάρω τώρα το αμάξι μου; Γιατί να τσιγκουνευτώ το ταξί Κυλλήνης - Πύργου; Τι το 'θελα το λεωφορείο; Σήμερα βρήκα να ζήσω σαν τη φτωχολογιά, να πειραματιστώ να δω πώς θα 'ναι; Ήθελα για την πλάκα μου να αισθανθώ σαν ένας απλός καθημερινός πολίτης, όχι να έρθει ο κόσμος μου ανάποδα...

Ο Πιέρος Τομαζέλλης ήταν ένα παιδί μοσχοαναθρεμμένο. Ήταν έγκλημα αυτό; Αν ναι, δεν το διέπραξε μόνος του! Οι γονείς του ήταν υπαίτιοι. Η μαμά του έφταιγε; Όχι, όχι, αδύνατον. Αν και ήταν ολοφάνερο πως του είχε αδυναμία. Μήπως, τότε, ο πατέρας του; Αποκλείεται, με τίποτα! Έπαιρνε όρκο για το ήθος του γονιού του, αν και δικηγόρος.

Σπουδαγμένος στο ψέμα είναι, ρε Πιέρο! Ποτέ μη λες ποτέ!

Μήπως κι ο ίδιος δεν εκμεταλλευόταν την κάθε ευκαιρία λόγω της ανθηρής οικονομικής τους επιφάνειας και του συμβολικού κεφαλαίου τους στην κοινωνία;

Όχι, έπρεπε να σταματήσει να σκέφτεται. Η εσωτερική του φωνή κάπου το είχε παραζηλώσει. Δεν θα της επέτρεπε άλλες παρεμβάσεις σήμερα. Τέλος οι αναστοχασμοί!

Είχε απομακρυνθεί τώρα, πεζός, στη μέση του

πουθενά. Δεν ήξερε πού έβγαζε αυτός ο δρόμος, πιθανόν κατά το Κατάκολο. Έφερε στον νου του τον πατέρα του, έτσι όπως τον αντίκρισε χτες το απόγευμα. Καταβεβλημένος. Είχε γεράσει πióτερο τελευταία. Βάδιζε πια στην έβδομη δεκαετία του. Τον ταιπωρούσε και το ζάχαρο. Απέναντί του ο Πιέρος αισθανόταν πάντα μια τρυφερότητα, αν και ο κύριος Νύσος ήταν αυστηρός και γκρινιάρης. Μα για να λέμε και του στραβού το δίκιο, τίποτα δεν του είχε στερήσει ο γονιός του, παρ' όλο που τους χώριζαν τόσες δεκαετίες. Τον είχαν αποκτήσει εκεί που δεν το περίμεναν, μετά από χρόνια γάμου και τρεις αποβολές, σε προχωρημένη ηλικία, στα πενήντα δύο ο κύριος Νύσος και στα σαράντα πέντε η Βάνα. Μικρό τον ενοχλούσε η ηλικία τους, ποθούσε να έχει νέους γονείς, και θύμωνε που μερικοί τους έπαιρναν για παππούδες του. Τότε, έκλεινε τα μάτια και φανταζόταν άλλους στη θέση τους. Νεαρούς. Πολύ νεαρούς. Αργότερα το αποδέχτηκε. Μα ας τ' άφηνε πια αυτά, έτσι ήταν θέλημα Θεού να γίνει. Το παρόν έπρεπε τώρα να τον απασχολεί. Και αυτό δεν ήταν άλλο απ' την αποδέσμευσή του απ' το πατριωτικό καθήκον! Ανήκε στους πρώτους τυχερούς της μονοετούς στρατιωτικής θητείας. Χαράς Ευαγγέλια πριν ένα χρόνο, την πρώτη ημέρα που πάτησε το πόδι του σε στρατώνα. Όμως, γιατί δεν χαιρόταν

την τελευταία, που απέπνεε τόση ελευθερία; Γιατί;

Σταμάτησε ένα διερχόμενο ταξί. Η ώρα είχε φτάσει έξι το απόγευμα. Κατευθύνθηκε στο Κατάκολο, όπου κάθισε να φάει στην παραλία. Άνοστο το ψάρι, άνοστα τα ορεκτικά και η ευθύνη δεν ήταν του εστιάτορα. Απλά δεν πεινούσε. Καθόλου. Μια αναπάντεχη μοναξιά τον είχε τυλίξει. Πρώτη φορά. Ήταν Δευτέρα, 5 Σεπτεμβρίου του 2005. Απέναντι, αχνοφαινόταν το νησί του. Βούρκωσαν τα μάτια του στη σκέψη της πλέριας ομορφιάς του. Σε λίγες ημέρες θα το αποχαιρετούσε για να ξεκινήσει το μεταπτυχιακό του. Στην Εγκληματολογία είχε πει στους γονείς του. Ο πατέρας του λαχταρούσε, από μικρός που ήταν, να τον δει στη Νομική, να τον διορίσει συνεχιστή του γραφείου του. Μα ήταν πολύ υψηλές οι βάσεις, δεν την έπιασε τη σχολή, όταν έδωσε Πανελλαδικές. Αντ' αυτού, πέρασε στην Κοινωνιολογία, στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Η αλήθεια είναι πως δεν τον τραβούσε η Δικαιοσύνη κι είχε ήδη αποφασίσει απ' τον Μάν το νέο αντικείμενο των σπουδών του, μα δεν το είχε ανακοινώσει ακόμη στους δικούς του. Ήθελε να έχει εικόνα πρώτα. Η Ανθρωπολογία ήταν ένας κλάδος που θα τον ενδιέφερε πολύ σαν δεύτερο πτυχίο, μα χρειαζόνταν κότσια για ν' ασχοληθεί με τις εθνογραφικές μελέτες ομάδων και πολιτισμών. Και όραμα.

Θα έπρεπε να εξαντλεί τη σχετική με το αντικείμενο βιβλιογραφία κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας μιας επιτόπιας έρευνας -είχε πάρει μια πρώτη γεύση απ' την περίοδο της πτυχιακής του. Αγχωτική εργασία, απαιτητική... Είχε θυσιάσει απεριόριστο απ' τον ελεύθερο χρόνο του, απ' την ασφάλεια και την άνεσή του, ψάχνοντας τις συνθήκες διαβίωσης των τοξικομανών σε περιθωριακές γειτονιές της Αθήνας. Μα το αποτέλεσμα τον είχε ανταμείψει. Ένα ανέλπιστο 8.53 κοσμούσε το πτυχίο του.

Τελείωσε το φαγητό του και παρήγγειλε καφέ. Η κοπέλα που τον σέρβιρε προσπαθούσε από ώρα να του πιάσει την κουβέντα. Δεν τον είχε ξαναδεί και, αν και δεν ήταν ο γόης, δεν περνούσε απαρατήρητος. Πάντα ήταν περιποιημένος. Η λεπτομέρεια και το στυλ κυβερνούσαν την ύπαρξή του. Σε άλλη περίπτωση θα κοντοζύγωνε να τη ρίξει στο κρεβάτι, είχε κορμί και βάδισμα γαζέλας, μα τώρα ακόμα και το φλερτ φάνταζε στα μάτια του σαν άνοστο παιχνιδάκι.

Εκόλλα, ρε Πιέρο! πίεσε τον εαυτό του.

Μα γιατί να βασιστεί στα λόγια δύο γυναικών, και μάλιστα αγνώστων; Γιατί τα μέρη τους ήταν σχεδόν αντικρουστά, έδωσε την απάντηση μόνος του. Και εκείνη την εποχή οι γονείς του έμεναν μόνιμα στη Ζάκυνθο. Κι αν επρόκειτο για μια μοιραία συ-

νωνυμία; Αν υπήρχε ένας άλλος Διονύσης -Νύσος- Τομαζέλλης, που να ήταν και αυτός δικηγόρος; Θα μπορούσε; Μακάρι! Προς το παρόν, θα ερευνούσε τα ενδοοικογενειακά του ελπίζοντας πως ό,τι άκουσε ήταν ένα ψέμα, μια κουτή παρεξήγηση.

ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ ΣΤΑΛΑΓΜΟΣ

Η Αρχοντούλα μεγάλωσε σε μια φτωχή αγροτική οικογένεια. Η τύχη δεν της χαμογέλασε ποτέ. Μέθυσος ο πατέρας, άβουλη η μάνα, και τρία αδέρφια που καθένα σήκωνε τον δικό του σταυρό. Η μοίρα της προδιαγεγραμμένη, και ας περίμενε να τη συντρέξει έστω και λίγο ο Θεός. Μα σαν κοπέλα έκανε όνειρα, λαχταρούσε γάμο και παιδιά, κι ας υπήρξε πολλές φορές θύμα καλοθελητών, κι ας υπέφερε από την πιο στυγνή εκμετάλλευση...

Δύο εγκυμοσύνες χάραξαν τη ζωή της, από δύο άντρες που αγάπησε, μα κανείς δεν στάθηκε άξια δίπλα της. Η κοινωνία την απέκλεισε, και εκείνη, μην έχοντας άλλον δρόμο, αναγκάστηκε να δώσει τα παιδιά της για υιοθεσία. Έκτοτε, ζει με αυτό το μαράζι. Και με τις τύψεις της. Άραγε, θα έρθει ποτέ για αυτήν η δικαίωση, η λύτρωση, η συγχώρεση; Ο μητρικός δεσμός είναι αδιάρρηκτος ή κλονίζεται από έναν σταλαγμό της τύχης;